

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ... ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΝ

Ε'.
ΙΣ προηγούμενο φύλλο μας υπο-
σχεθήκαμε να διηγηθούμε και τα
παρασκήνια που προηγήθηκαν της
άπονομης του τελευταίου λογοτε-
χνικού βραβείου εκ μέρους της 'Α-
καδημίας. Το βραβείο αυτό, μέ-
χως ότου... επικυρωθεί στ' όνο-
μα του κ. Σπύρου Μελά για τον
'Γέρο του Μωρηά, τó διεκδική-
σαν κι άλλοι συνάδελφοί του, πε-
ρισσότερο όμως απ' όλους ο κ.
Ζαχαρίας Παπαντωνίου για τó
'Θεία Δώρα' του.

Τά 'Θεία Δώρα', όπως αναφέ-
ραμε και προηγήτερα, είχαν προκαλέσει ένδοξοιδή σχόλια και είχαν
άρεσει γενικώς, σε λογοτέχνες, σε πολιτικούς άρχηγούς, σε βουλευ-
τάς, σε γεροντοασατάς, σε... άρχιμανδριότες και δεσποτάδες ακόμα, οι
όποιοι τó ανάφεραν σε άρθρα, σε συνομιλίες και σε... επισημείους.
Τά ποιήματα του κ. Παπαντωνίου δέν μπορούσαν συνελώς παρά
ν' άρέσουν και στους... ακαδημαϊκούς! Πραγματικά, δύο απ' αυ-
τούς, ο κ. Καμπούρογλου και ο κ. Ξενοπούλος, είχαν... ξεσπαθώ-
σει άποφασιστικά υπέρ των 'Θείων Δώρων' και διεκήρυσσαν παντού
την άξία τους.

'Ο άειθαλής κ. Καμπούρογλους μάλιστα, όπου πήγαινε κι' όπου
βρισκόταν, προσπαθούσε να πείσει κάθε γνωστό του ότι εξέδωθη μία
ποιητική συλλογή πρωτοφανής, όχι μόνο για την 'Ελλάδα, αλλά και
για τόν... κόσμο όλόκληρο!

'Όσο για τόν δεύτερο υποστηρικτή της συλλογής τού διαπρεπούς
λογίου, τόν κ. Γρηγόριο Ξενοπούλο, αυτός έτοιμάσε έγγραφο... υπε-
ράσπισι των 'Θείων Δώρων', τήν όποία εξέφρασινε κατά τήν επίσημη
συνεδρίασι της 'Ακαδημίας, στην όποια τó παρόνταν όριστική άπό-
φασι για τή διάθεσι των 25,000 δραχμών της κ. 'Ελενας Βενιζέλου.

Τότε όμως, έντελώς άπροσδόκητα, σηκώθηκε άλλος όμιλητής, ό
γρηγορός και σεβαστός ποιητής κ. Κωστής Παλαμάς, ό όποιος, έγ-
γράφως επίσης, έτάχθη υπέρ τού 'Γέρου του Μωρηά.
'Εκτός της λογοτεχνικής του άξιας, είχε, έφρασε να
έκτιμηθη και ή έθνική του σημασία και ήταν δίκαιο
νά βραβευθή, με τήν ευκαιρία μάλιστα τού έορτασμού
της 'Ελληνικής ανεξαρτησίας, ύστερ' από έναν αιώ-
να έλευθερίας.

'Ο κ. Ξενοπούλος, αντικρούοντας τόν... προλα-
λήσαντα και έπιμένοντα στην άποψι, ζήτησε τήν
άδεια νά διαβάσει στους συνάδελφους του μερικους
στίχους τού ποιητού για νά τους πείσι σχετικά με
τήν 'εξαιρετική του άξια. Κάποιος όμως από τούς
παρταμένους τού παρατήρησε ότι στην περίπτωση
αυτή θά είχε δικαίωμα νά διαβάσει και ό κ. Παλα-
μάς σελίδες από τόν 'Γέρο του Μωρηά' και ή συνε-
δρίασι δέν θά τελείωνε ποτέ!

'Η παρατήρησι αυτή φάνηκε σωστή και επακολού-
θησε ψηφοφορία. Τό άποτέλεσμα ήταν ότι έκρινθη τυ-
χερός ό κ. Σπ. Μελάς με 24 ψήφους, ένώ ό κ. Πα-
παντωνίου δέν έσυγκέντρωσε ούτε δέκα. Και έτσι ό συγγραφέυς τού
'Ασπρου και μαύρου' με 24 ψήφους κέρδισε... 25 χιλιάδικα!

'Όπως βλέπουν οι αναγνώστες μας, ό άγώνας μέσα στην 'Ακαδη-
μία περιορίστηκε μόνον μεταξύ τού κ. Μελά και τού κ. Παπαντωνίου
και δις άγνοήθηκε τόσο ό κ. Μαλακάσης, όσο και ή προστατευομένη
του δις Κούγια, ή πασίγνωστη πεύη Μελισσανθή.

Τήν υπεράσπισι της τελευταίας τήν ανέλαβε... εργολαβικώς, ό-
πως είπαμε, ό ύφυπουργός της 'Υγιεινής Ιατρός κ. Παπάς και διάφο-
ροι άλλοι, οι όποιοι άποφάσισαν νά τήν έπιβάλουν με κάθε τρόπο και
νά τήν... καταντήσουν σώνει και καλά μεγάλη.

'Ενα μάλιστα απ' τά γνωστότερα πολιτικά περιοδικά έπροχώρησε,
καθώς αναφέραμε στην άρχή, ειδική... 'ερευνα 'Περί της άξιας τού
ποιητικού έργου της 'Ηέης Κούγιας', στην όποία παρήλασαν άρκε-
τές γνώμες και ειπώθηκαν φαιδρά πράγματα!

Στήν 'ερευνα αυτή, όσοι ερωτήθηκαν νά πούν τις γνώμες τους, έ-
φροντίσαν κυρίως νά υπενθυμίσουν νά τόν τόνισουν ότι αυτοί 'επώ-
τοι' έπρόσεξαν και ελάνθαναν τή νεαρή 'μεγάλη' ποιήτρια!

'Ο κ. Μαλακάσης μάλιστα, άποκαλυπτικώτατος στη συνέντευξι του,
όμολογεί μόνος του ότι έδιάβασε έπανεπιμένοντως στίχους της Μελισ-
σανθής στην 'Ενωσι των 'Ελλήνων Λογοτεχνών', της όποιας διατε-
λεί πρόεδρος, και δις μετέδωσε μέχρι τέτοιου σημείου τόν ένδοξοασού
του στόν κ. Πατά, ώστε ό τελευταίος έπληγε και προσέφερε ένα αντί-
τυπο των 'Προφητειών' στον ίδιο τόν Πρωθυπουργό!

'Η συζήτησι όμως δέν έσταμάτησε εδώ. 'Ο θόρυβος που δημιου-
ργήθηκε γύρω από τή Μελισσανθή, είχε αντίτυπο και στην επαρχία.
Τό όνομα της νεαρής ποιητριάς έφτασε — μέχρι που νομίζετε; —
μέχρι τού 'Αργινίου!

Και μία έφημερίδα τού τόπου, τó 'Φώς', στέλνοντας κατά διαδό-
λου όλα τά έγχώρια ζήτηματα, έπεχείρησε νά μύση τούς τραχείς 'Α-
καρνάνας στην καινοφρονα ποιητική άποκάλυψι.

'Αφορμή σ' αυτό έδωσε κυρίως ή καταγωγή τού κ. Μαλακάση και
τού κ. Παπαντωνίου, οι όποιοι, ως γνωστόν, προέρχονται και οι δύο
τους από τήν ήρωική Ρούμελη. 'Η καλή λοιπόν έφημερίδα τού 'Αγι-
νίου πήρε τó ζήτημα... πατριωτικό και ανέλαβε νά διαφωτίσι σχετι-
κώς τούς κατοίκους της κατωπαρειαγωγού πόλεως της.

Στή σειρά των συνεντεύξεων της παρελάσαντων πάλι οι 'Αθηναίοι
λόγιοι, οι όποιοι ή επαναλαμβάνουν άπ'όυσια τή γνώμη τους για τή
Μελισσανθή, ή... ρίχνουν καταλλήλως λίγο νερό στο κρασί τους. "Ας
δούμε όμως τί λένε συγκεκριμένως.

'Ο κ. Σκίπης, ό όποιος άλλοτε είχε άποφανθεί για τή συλλογή της
Μελισσανθής ότι 'εινε φαιενός καταρράχτης ιδεών, αισθημάτων
και εικόνων, λόγια εδαγγελίου τραγουδιόμενα πλατεία κι' άρι-
στοτεχνικά', μετριάζει τώρα τόν τόνο του και γράφει:

'Η Μελισσανθή εινε ένα παιδί που άρχίζει τήν ποιητική του
καριέρα. Τό σεμνό βιβλιαράκι της που τό έφυλλομέτρησα τυχαίως
και εξέπληγην για τή δύναμη των σελίδων του, φανερώνει και τήν
άμετρη σεμνότητά της. Είμαι μάλιστα βέβαιος πως θά έχη φοβερά
ένοχληθεί από τόν χαμηλόν τρόπον, με τόν όποιον μερικοί ανέλαβαν
νά τή διαφημίσουν ή νά τή... δυσφημίσουν...'

Μά ποιός έπρωτοστάτησαν, κύριε Σκίπη, στη διαφήμισι της Μελισ-
σανθής και — σείς ό ίδιος τó λέτε — στη δυσφήμισι της; Ρωτάτε και
σείς ακόμα;...

'Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει και ή συζήτησις με τόν κ. Παπα-
τωνίου:

— Φίλε κ. Παπαντωνίου, άρχίζει ό άπεσταλμένος τού 'Φωτός',
διαδίδεται εύρύτατα και συζητείται πως με τόν κουργάτο που ση-
κώσαν γύρω από τή Μελισσανθή, σκοπεύουν νά επισκιάσουν τά
'Θεία Δώρα' για νά μη βραβευθούν από τήν 'Ακαδημία. Τί λέτε
για όλ' αυτά;

— Φίλε μου, άπαντά μειδιώντας ό γρηγορός μά θαλερός λογοτέ-
χνης κ. Παπαντωνίου, ως λένε κι' ως γράφουν, ότι θέλουν. Τά
'Θεία Δώρα' εινε... θεία δώρα!

Και προσθέτει:
— Είδα τό κοριτσάκι αυτό, (τή Μελισσανθή). Εινε πολύ ω-
ραία...

Και τελευταίων τονίζει:

— Διάβασα τά ποιήματα της και τή συγχάρη-
κα τήν κοπέλλα αυτή, γιατί εινε καλά, ναι, καλά
για μία νέα...

Κατόπιν ό άπεσταλμένος τού 'Φωτός' έπληγε στη
Βιβλιοθήκη της Βουλής και συνάντησε τόν κ. Μαλα-
κάση, ό όποιος ερώταται εκεί ως τμηματάρχης της.
'Ο ποιητής των 'Αντιφώνων' τού έδωσε τις εξής
πληροφορίες σχετικά με τήν... ανακάλυψι της Μελισ-
σανθής:

— Δέχομαι πως μπορεί νάγραψαν για τά ποι-
ήματα της άλλοι προηγήτα μου. Μά γι' αυτήν
πρώτος έγώ μίλησα, άσχολήθηκα και τήν υπέδει-
ξα σ' ένα γεύμα στον ύφυπουργό κ. Παπά κλπ.
Σας τό επαναλαμβάνω πως έγώ άσχολήθηκα πρώ-
τος και μίλησα γι' αυτήν...

'Ο συντάκτης όμως τού 'Φωτός' έννοούσε, σώ-
νει και καλά, νά διευκρινίσει τó... έπιμαχο ζήτημα:
— Και για τήν ηλικία της ποιητριάς τί λέτε; ρώτησε.

'Επεμβαίνει όμως στο σημείο αυτό ό παριστάμενος ποιητής κ. 'Α-
θανασιάδης και ρωτά:

— Μά εινε νέα, ωραία;

— 'Όχι δά ωραία, λέγει ό κ. Μαλακάσης. "Ενα καλό κορίτσι,
τύπος μπαλζέ..."

Δυστυχώς δέν είδαμε νεώτερα φύλλα τού 'Φωτός' και δέν ξέρου-
με πού θά καταλήξει ή τόσο ένδιαφέρουσα καμπάνια του. Είδαμε όμως
ότι υπόσχεται νά τήν 'εξακολουθήσει, γιατί 'όσο και άν ή ύπόθεσις
αυτή άπορά κύκλον καθαρώς Αιτωλοακαρνανικόν, ως εκ της ιδιό-
τητος, σοβαρότητος και έκλεκτικότητος αυτών που τήν άποτελούν,
εινε ζήτημα... πανελληνίου ένδιαφέροντος'!...

Διηγηθήκαμε λεπτομερώς τά κατά τήν Μελισσανθήν, αναφέραμε
πρόσωπα, παραθέσαμε χρονολογίες και διαφωτίσαμε έντελώς μία ύ-
πόθεσι, ή όποια, καθώς αναφέρεται και παραπάνω, λίγο έλειψε νά λά-
βη πανελλήνιο ένδιαφέρον, νά γίνη άνατολικό ζήτημα...

Οι αναγνώστες μας, οι όποιοι παρακολούθησαν όλες τις φιλολογι-
κές μαοιθρες που έλαβαν χώραν γύρω από τήν έπίδοξη ποιήτρια,
εινε τώρα σε θέση νά κρίνουν για τή έλαττήρια τού πρωτοφανούς α-
υτού θορύβου και νά έξηγήσουν τήν εξερευνητική μαρία των νέων Χρι-
στοφόρων Κολόμβων...

Θά είδαν ακόμη οι αναγνώστες μας ότι εδώ πέρα, επειδή δέν ύ-
πάρχουν σταθερά φιλολογικά κριτήρια και τά πράγματα της λογοτε-
χνιας συγχέονται κατά τρόπο αφάνταστο, ή τριχά γίνεται εύκολώτατα
τριχιά και ή Μελισσανθή... μεγάλη ποιήτρια!

Και τά λέν αυτά άνθρωποι σοβαροί, ποιητά με άναμφισβήτητο τα-
λέντο (άλλά και με άνθρώπινες άδυναμίες, άλλοίμονο!), 'ερχώντασι
τή σισπή που τήρησαν αυτοί οι ίδιοι διαν πού δύο έτών εξέδωθη συλ-
λογή της ίδιας ποιητριάς με παρόμοια, σχεδόν πρὸς τά σημερινά τρα-

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Η ΦΑΡΣΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Τὸν καιρὸ πού ὁ Βολταίρος εἶχε προσκληθεῖ καὶ ἔμενε στὴν Αὐλὴ τοῦ Μ. Φρειδερίκου, βρισκόταν στὸ Βερολίνο ἕνας Ἕλληνας ἄγγλος πού ἦταν προικισμένος μὲ τὴν μνήμη, ὥστε μπορούσε νὰ ἐπαναλάβῃ ἀπέξω κάθε λογοτέχνημα, ἀρκεῖ νὰ τὸ ἀκούγῃ μὰ φορὰ, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ οὔτε μὰ λέξι.

Ὁ Αὐτοκράτωρ, μαθαίνοντας τὴν καταπληκτικὴν του ἰκανότητα, τὸν ἐκάλεσε κοντὰ του, τὸν ὑπέβαλε σὲ μερικὲς δοκιμασίες καὶ ἐν τέλει ἐπίειθε ὅτι τὰ λεγόμενα γι' αὐτὸν δὲν ἦσαν καθόλου ὑπερβολικά.

Τὸν ἴδιον καιρὸ ὁ Βολταίρος πληροφορήσε τὸν Αὐτοκράτορα ὅτι εἶχε ἀποτελειώσει ἕνα ποίημα πού θάταν πρόθυμος νὰ τοῦ τὸ διαβάσῃ. Ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν ἔδωσε τὴ σχετικὴ ἀδεία, ἀλλὰ συγχρόνως κάλεσε καὶ τὸν Ἕλληνα καὶ τοῦ ζήτησε νὰ κρυφτῆ πίσω ἀπὸ ἕνα παραστάσιμα καὶ ν' ἀκούσῃ μὲ προσοχὴ τὸ ἔργο τοῦ Βολταίρου.

Ὁ ποιητὴς πῆγε τὴν ὁρισμένη ὥρα καὶ διάβασε τὸν Αὐτοκράτορα τὸ ποίημά του, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ τοῦ προξενούσε ἐντύπωσι καὶ θὰ τοῦ ἀποσπούσε θετικὰ συγκατακρίτηρια. Πρὸς μεγάλην του ὀμῶς ἐκπλήξι, ὁ Φρειδερίκος δειχτικῶς ἀδιάφορος καθ' ὅλη τὴ διάρκειαν τοῦ διαβάσματος.

Ὅταν ὁ Βολταίρος ἀποτελειώσει τὸ ποίημά του, ρώτησε τὸν Αὐτοκράτορα γιὰ τὴ γνώμη του. Τότε ὁ Φρειδερίκος τοῦ ἀπάντησε μὲ σοβαρότητα:

— Ἐγὼ παρατηρήσει ἀπὸ καιρὸ πὼς οἰκοδομοῦμαι ξένα ἔργα καὶ τὰ παρουσιάζεις στὴ δημοσιότητα γιὰ δικὰ σου. Τὸ ἴδιο βλέπω καὶ σὲν πρὸς ἐμὴν περιπτώσει. Τὸ ποίημα πού μοῦ διάβασες πρὸ ὀλίγου, εἶνε ξένο. Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ παρα νὰ ἀισθάνωμαι ζοφὴν δυσἀρεσκείαν γιὰ τὴν ἀπάτη σου...

Ὁ Βολταίρος, ἀκούοντας αὐτὰ τ' ἀπροσδόκητα λόγια, ἔμεινε κατὰπληκτος καὶ ἀρχισε νὰ διαμαρτύρεται, λέγοντας ὅτι τὸ ποίημα ἦταν δικὸ του καὶ ὅτι μόλις τὴν προηγουμένη μέρα τὸ εἶχε τελειώσει.

— Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν τὸ παραδέχεσαι, τοῦ εἶπε ὁ Αὐτοκράτωρ, θὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω ἀμέσως...

Φώναξε τότε τὸν Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος παρουσιάστηκε, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀντιληφθεῖ ὁ Βολταίρος τὴν πλεκτάνην, καὶ τοῦ ζήτησε νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὸ ποίημα τοῦ Βολταίρου.

Ὁ Ἕλληνας σταμάτησε λιγάκι γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ τὴν μνήμη του καὶ ἀκολούθως ἀπάγγειλε ἀπέξω ὁλόκληρον τὸ ποίημα, χωρὶς νὰ παραλείψῃ οὐτ' ἕνα στίχον.

— Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ, εἶπε ὁ Φρειδερίκος γυρίζοντας πρὸς τὸν Βολταίρον, πρέπει νὰ ὁμολογήσῃς ὅτι εἶχα δίκιον πού θύμισα σοῦ...

— Ὡ Θεέ μου! φώναξε ὁ Βολταίρος μὲ ἀτόγνωσι. Σὲ τί σοῦ ἔφτασα καὶ μὲ τιμοῦνεις ἔτσι σκληρά; Χωρὶς ἄλλο θὰ μοῦχουν κάνει μάγια. Πὼς μπόρεσα νὰ ἐμπνευσθῶ καὶ νὰ γράψω... ἕνα ξένο ποίημα!...

Ὁ Αὐτοκράτωρ, βλέποντας τὴ θλίψη τοῦ ποιητοῦ, ἔσκασε στὰ γέλια καὶ, ἐπειδὴ εἶχε διασκεδάσει ἀρκετὰ μὲ τὸ πάθημά του, τοῦ φανέρωσε ἐπὶ τέλους τὸ παιγνίδι καὶ συγχρόνως ἀντάμειψε γενναϊοῦσάν τον Ἕλληνα μὲ τὸ τρομερὸν μνημονικόν.

γούδια...

Ἄλλὰ εἶπαμε. Ὁ καινὰς ἦταν γιὰ τὸ πάλωμα. Καὶ πάλωμα ἦταν τὰ εἰκοσιπέντε χιλιάδικα τῆς κ. Ἐλενας Βενιζέλου, τὰ ὁποῖα ἐτραγάνισε, καθὼς ἀνήγγειλε ἐπιδεικτικῶς διὰ χρονογραφίματος, ὁ ἐπιδειξιώτατος Φορτοῦνιο!

Θέλετε τώρα καὶ τὸ... ἐπιμύθιο; Ἀκούστε το...

Χτὲς ἐληροφορηθήκαμε — σὰς μεταδίδουμε ὁμοῦ τὴν εἶδησι μὲ κάθε ἐπιπόλαξι — ὅτι ἡ Μελισσάνθη, ἡ ἀτυχὴ τοῦ βραβείου τῆς Ἀκαδημίας, στάθηκε τυχερὴ σὲ κάτι ἄλλο σπουδαιότερον. Κάποιος πλούσιος δηλαδὴ δικηγόρος ἀπὸ τὴ Μάνη, μὲ γραφεῖον στὴν ὁδὸν Σταδίου, ἀκούγοντας τὸν θόρυβον πού γινόταν γύρω ἀπὸ τὴ Μελισσάνθη, κατέληφθη ἀπὸ θαυμασμὸ πρὸς τὴν ποιήτρια καὶ τῆς ἐζήτησε, ὄχι τὴ συλλογὴν, ἀλλὰ τὴ χεῖρα...

Ἡ Μελισσάνθη, ὅπως μαθαίνουμε, δέχθηκε τὴν πρότασι καὶ πρόκειται νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους τῆς. Ἐμεῖς δὲν ἔχομε παρα νὰ εὐχαριστηθῶμε γιὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀποκατάστασι καὶ νὰ τὴ συγκατακρίνωμε μ' ὅλην μασ τὴν καρδιά, ἀφοῦ ἡ πρόθεσι μασ σὲ κάθε ἄλλο ἀπέβλεπε παρὰ νὰ τὴν παρῶνομε.

Καὶ σ' ἄλλα μὲ ὑγείαν λοιπὸν!...

Ο ΑΔΙΑΚΡΙΤΟΣ

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἡ τρεῖς πανάσχημες Ἀγγλίδες. Στὶς Ἰνδίες πρὸς ἄγρην γαμπροῦ. Ἡ τρίτη, ἡ... χειρότερη. Ἡ συμβουλή τοῦ πατέρα της. Τὸ χιόνινο παλάτι τοῦ Τσάρου. Ἐνα ἐξωτικὸ οἰκοδόμημα. Ἑορτὲς καὶ πανηγύρεις μέσα στὸ χιόνι, κτλ.

Κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς κατοχῆς τῶν Ἰνδιῶν ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς, ἕνας Λονδρέζος, πού εἶχε τρεῖς ἀσχημάτατες θυγατέρες καὶ δὲν μπορούσε νὰ τὶς παντρεύῃ στὴ χώρα του, τὶς ἔστειλε γιὰ παντρεία στὶς Ἰνδίες.

Ἡ δὴ ἀπ' αὐτὲς στάθηκαν τυχερὲς καὶ ἐπειδὴ σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη οἱ γαμπροὶ δὲν ἦσαν ἀπατημαῖοι, παντρεύτησαν μόλις ἐπάτησαν τὸ πόδι τους ἐκεῖ.

Ἡ τρίτη ὁμοῦ, πρὸ ἀσχημῆ ἀπὸ τὶς ἄλλες ἀδελφεῖς της, δὲν κατώρθωσε νὰ βρῇ τὸν ἐκλεκτό της καὶ γύρισε ἀτραχτὴ στὸ Λονδίνο.

— Γιατὶ ἤρθες πίσω χωρὶς ἄντρα; τὴ ρώτησε ξερὰ ὁ πατέρας της.

— Γιατὶ δὲν βρῆκα κανένα πού νὰ μὲ θέλῃ, ἀπάντησε ἡ κόρη.

— Μὰ τότε, παιδί μου, τὴ συμβούλεψε ὁ πατέρας της, ἔπρεπε νὰ προχωρήσῃς στὰ... ἐνδότερα!...

Κατὰ τὸ ἔτος 1740 ὁ τότε Τσάρος τῆς Ρωσσίας ἔβαλε πεντακότους ἐργάτες καὶ

τοὺς ἔχτισαν σὲς ὄχθες τὸν ποταμὸν Νέβα ἕνα μεγαλοεπιπέτατο παλάτι ἀπὸ... χιόνι! Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσι τοῦ παλατιοῦ, ὁ αὐτοκράτωρ προσκάλεσε ἐκεῖ 5,000 ἀνθρώπους καὶ ἔδωσε πλουσιώτατες γιορτὲς πού βάσταξαν ἕνα ἄμηνον. Οἱ τοῖχοι καὶ τὰ ταβάνια τοῦ πρωτοφανοῦς αὐτοῦ ἀνακτόρου ἐλαμπαν καὶ σπανηροβολοῦσαν ἀπὸ τοὺς πολυελαίους καὶ τὶς λαμπάδες πού προκαλοῦσαν ὠραιώτατα ἀντιπεργγίσματα. Τὸ περίεργον δὲ εἶνε, ὅτι οἱ προσκαλεσμένοι πρὸς τὸν Τσάρον οὐκ ἴσταν δὲν ἐκρύβοναν ἐκεῖ μέσα, ἀλλὰ καὶ... ὑπόφεραν ἀπ' τὴν πολλὴν ζέση! Τὸ χιόνινο αὐτὸ παλάτι ἔμεινε ὀρθὸν καὶ ἀπεύραχτον τρία ὁλόκληρα χρόνια.

Τὸ περιστατικὸν αὐτὸ εἶνε ἀπόλυτως ἐξαιρετικὸν μένον, ἱστορικώτατον.

Ἐπῆρξε μὴ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία τὸ μαντῆλι δὲν ἦταν καθόλου ἀναγκαῖον, ὅπως σήμερον. Ἀντιθέτως, τὸ νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃς καὶ νὰ τὸ ἐπαδεικνύῃς ἐθεωρεῖτο ὡς δειγμὰ... καλῆς ἀνατροφῆς. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἔκρυβαν μὲ πολλὴν προσοχὴν, σὰν νὰ κρυπτοῦσαν ἐπάνω τους κάτι τὸ σκανδαλώδες, κάτι τὸ τερατώδες.

Τὰ ἀπίστευτα δὲ αὐτὰ πράγματα γινόντουσαν ὄχι μόνον στὴν καθημερινὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ στὸ θέατρο. Ἀναφέρεται μάλιστα, ὅτι ἡ πρώτη Γαλλίδα ἠθοποιὸς πού τόλμησε νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ τὸ ἔτος 1828 στὴ σκηνήν, κρατῶντας στὰ χεῖρας τῆς μαντῆλι — γιὰτὶ ἔτσι τὸ ἀπαγοῦσε ὁ νόμος τῆς — ἀπὸ φόβου μήπως τὴν προγγάρουν, δὲν τὸ ἀπεκάλεσε μὲ τ' ὄνομα του, ἀλλὰ μὲ τὴν φράσι: «Ἐνα κομμάτι ἱφασμα!».

Ἡ ἐπίσημη εἰσοδος τοῦ μαντηλιοῦ στὸ θέατρο, χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ ἔτος 1829. Κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ παρεστάθη στὸ Παρίσι, κατὰ μετάρρασι τοῦ Ἀλφρέδου ντε Βινύ, τὸ γνωστὸν δραματικὸν ἀριστοῦργημα τοῦ Σαίξπηρ «Οἰθέλλος». Ἡ... καινοτομία ὁμοῦς αὐτῆ ἐποκάλεσε τότε πολλὰ σχόλια ὑπερ καὶ ἐναντίον της, γιὰτὶ ἡθεατὰ ἦσαν χωρισμένοι σὲ δὴ δύο κόμματα, στοὺς φίλους καὶ στοὺς ἐχθροὺς τοῦ μαντηλιοῦ!

Τέλος τὸ μαντῆλι ἐτέθη σὲ καθημερινὴν χρῆσι ἐπὶ τῆς αυτοκρατείας Ἰωσήφινος. Ἡ Ἰωσήφινος, ἐπειδὴ εἶχε ἀσχημὰ δόντια καὶ ἤθελε νὰ κρύβῃ τὸ ἐλάττωμά της αὐτὸ, ἔφερεν κάθε τόσο στὸ στόμα της ἕνα μικρὸν κεντημένον μαντῆλι. Τὸ παράδειγμα της δὲν ἄργησαν νὰ τὸ ἀκολουθήσουν καὶ ἡ κυρίως τῆς τιμῆς της, ἔκοιτε δὲ ἡ χρῆσις τοῦ μαντηλιοῦ ἐγεννηκεῖται καὶ ἐπεκράτησε σ' ὅλας τὶς τάξεις καὶ σ' ὅλας τὶς χώρας.

Στὰ πρῶτα-πρῶτα χρόνια οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐχρησιμοποιοῦσαν βελόναν, ὅπως τὰ σημερινὰ, ἀλλὰ κομωμένα ἀπὸ κόκκαλον. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει, ὅτι ἡ Ρωμαίαις δέσποινες τῆς ἐποχῆς μεταχειρίζονταν βελόνες ὀρειχάλκινες. Πρῶτοι κατασκευάσαν βελόνες ἀπὸ χάλυβα οἱ Ἀραβες, οἱ ὁποῖοι τὶς εἰσήγαγον κατ' ἀρχὰς στὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ καὶ σὲ ὅλην τὴν Εὐρώπην. Κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἀναφέρεται, ὅτι λειτουργοῦσε στὴ Γαλλίαν ἕνα σωματεῖον βελονοποιῶν.

